

*O'ZBEKISTON,
ISH JOYI: "TILLAZONE JEWELLERY" MCHJ,
ILMIY DARAJA: TAYANCH DOKTORANT, FARG'ONA
POLITEXNIKA INSTITUTI ILMIY UNVONI: YO'Q,
LAVOZIMI: IQTISODCHI*

Ushbu tezisda raqamli iqtisodiyot sharoitida biznes istiqbollarini rivojlantirishda duch kelinadigan muammolar va ularning yechimlari tahlil qilinadi. Raqamli texnologiyalar korxonalarga samaradorlikni oshirish, yangi bozorlarni o'zlashtirish va iste'molchilar talabini tezkor qondirish imkoniyatini yaratmoqda. Shu bilan birga, kichik va o'rta biznes subyektlari texnologik infratuzilmaning rivojlanmaganligi va raqamli savodxonlikning pastligi kabi qiyinchiliklarga duch kelmoqda. Tadqiqot muammolarni yengib o'tish uchun raqamli savodxonlikni oshirish va infratuzilmani rivojlantirish bo'yicha tavsiyalar beradi.

Raqamli iqtisodiyot, biznes istiqbollari, raqamli transformatsiya, kichik va oʻrta biznes, texnologik infratuzilma, innovatsiyalar, iqtisodiy rivojlanish.

Kirish. Bugungi kunda raqamli iqtisodiyotning jadal rivojlanishi dunyo bo‘ylab biznes model va jarayonlarga sezilarli ta’sir ko‘rsatmoqda. Raqamlashtirishning kengayishi va texnologik innovatsiyalar biznesning yangi istiqbollarini ochib, bozor talablari va iste’molchilarning ehtiyojlarini tezkor qondirish imkonini bermoqda. Shu bilan birga, raqamli o‘zgarishlar natijasida yuzaga keladigan muammolarni ham inobatga olish lozim. Ushbu tadqiqotda raqamli iqtisodiyot sharoitida biznes istiqbollarini rivojlantirish bo‘yicha asosiy muammolar va ularning samarali yechimlari tahlil qilinadi.

Uslublar. Tadqiqotda tahliliy va empirik metodlardan foydalanilgan. Raqamli iqtisodiyotning ta'siri bo'yicha mavjud ilmiy adabiyotlar ko'rib chiqilib, biznes rivojlanishi bo'yicha o'tkazilgan so'rovnoma ma'lumotlari tahlil qilindi. Shuningdek, dunyodagi yetakchi kompaniyalar misolida raqamli texnologiyalarning biznesga kiritilishi va bu texnologiyalarning moliyaviy ko'rsatkichlarga ta'siri o'rganildi. Statistik tahlil va modellash usullari yordamida biznesning raqamli transformatsiyaga moslashish darajasi baholandi.

Natijalar. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, raqamli iqtisodiyot biznes uchun bir qator yangi imkoniyatlar yaratmoqda, jumladan:

1. Ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish jarayonlarining avtomatlashtirilishi.
2. Yangi bozorlar va mijozlarga tezkor kirish imkoniyatlari.
3. Resurslardan samarali foydalanish. Biroq, kichik va o'rta biznes uchun raqamli transformatsiyaga moslashish oson emasligi, texnologik infratuzilmaning rivojlanmaganligi va raqamli bilimlarning yetarli emasligi asosiy muammolar sifatida qayd etildi.[1,3]

Munozara. Raqamli iqtisodiyotning biznes rivojlanishiga ta'siri ham ijobiy, ham salbiy tomonlarga ega. Ijobiy jihatlari biznesni global darajaga olib chiqish imkoniyatini oshirsa, texnologik va moliyaviy to'siqlar kichik va o'rta korxonalar uchun jiddiy qiyinchiliklar tug'dirmoqda. Ushbu tadqiqot muammolarni hal qilish uchun quyidagi yechimlarni taklif etadi:

1. Raqamli savodxonlikni oshirish uchun davlat va xususiy sektor hamkorligida treninglar o'tkazish.
2. Texnologik infratuzilmani rivojlantirishga yo'naltirilgan investitsiyalarni ko'paytirish.
3. Kichik va o'rta bizneslar uchun davlat tomonidan raqamli transformatsiyani qo'llab-quvvatlovchi imtiyozlar va dasturlarni yo'lga qo'yish. Ushbu chora-tadbirlar raqamli iqtisodiyot sharoitida biznesni rivojlantirish va uning istiqbollari oshirishga xizmat qiladi.[2,4]

Adabiyotlar

1. Brynjolfsson, E., & McAfee, A. (2014). *The Second Machine Age: Work, Progress, and Prosperity in a Time of Brilliant Technologies*. W. W. Norton & Company.
2. Tapscott, D. (1995). *The Digital Economy: Promise and Peril in the Age of Networked Intelligence*. McGraw-Hill.
3. Schwab, K. (2016). *The Fourth Industrial Revolution*. Crown Publishing Group.
4. OECD (2019). *Going Digital: Shaping Policies, Improving Lives*. OECD Publishing.
5. Sh, B. S., & Abdug'aniev, Y. J. (2024). Youth Entrepreneurship and its Socio-Economic Advantages. *EUROPEAN JOURNAL OF BUSINESS STARTUPS AND OPEN SOCIETY*, 4(4), 166-169.
6. Shukurullayevna, B. S. (2024). DEVELOPMENT OF SMALL BUSINESS AND PRIVATE ENTREPRENEURIAL ACTIVITY IN UZBEKISTAN PROSPECTS OF DIRECTIONS. *Journal of new century innovations*, 54(3), 114-117.